

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZEGED, BOLDOGASSZONY-SUGÁRUT 4. SZÁM
A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 120.— K negyedévre 30.— K
félévre 60.— K egy hónapra 10.— K
Egyes szám ára 60 fillér.

Nyomda:
SZEGED, PETŐFI SÁNDOR-SUGÁRUT 1. SZÁM
A nyomda telefonja: 16-34.

Szeged, 1919

VIII. évfolyam 270. szám.

Vasárnap, december 14.

A szegedi egyetem.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Becsés lapjának szerdai számában a Szegeden felállítandó orvos-egyetem kérdésében az orvostanhallgatók részéről tett felszólalásra engedje meg, hogy röviden előadjam nézetemet.

Miután úgy látom, hogy a kérdés mellékvágányra került és alkalmas arra, hogy hamis beállításban helytelen nézeteket keltsen, úgy gondolom, hogy az ügy érdekének legjobban megfelelné, ha a kérdést teljesen objektív szempontokból bírálják meg.

Feltétlenül hamisnak tartom azon beállítást, hogy az egyetem szervezését a szegedi orvosok akarnák elgáncsolni, hiszen nyilvánvaló, hogy egyrészt a szegedi orvosok tudományos színvonalának érdekében állana, ha a város orvosegyetemét kapna, másrészt bizonyos, hogy az egyetem felállításának kérdése egyáltalán nem mulik az orvosok bármily szempontot követő nézetnyilvánításán. Igénytelen nézetem szerint a kérdés csak két szempontból bírálható el és pedig: 1. hogy szükséges-e az orvosegyetem Szegeden való felállítása, 2. hogy lehetséges-e?

Ami az első kérdést illeti, kénytelen vagyok elsősorban az orvostanhallgatók ama határozott hangú követelésének megfelelni, amely szerint az orvosegyetem Szegeden már a közeljövőben megnyitandó lenne; követelésüket azzal okolják meg az orvostanhallgatók, hogy ők már eleget szenvedtek és áldoztak és így elvárhatják, hogy a város is áldozatot hozzon érdekükben. Teljesen meg lehet érteni az orvostanhallgatók felajdulását, akik a háború alatt valóban sokat szenvedtek, tanulmányaikból igen sokat mulasztottak és most természetesen minden igyekezetük arra irányul, hogy tanulmányaikat mielőbb befejezve, végre kenyérkeresetet nyújtó diplomához jussanak. Miután pedig nincs alkalmuk jelenleg e végből a budapesti egyetemhez fordulni, senki sem csodálkozhat azon, ha fiatalos lelkesedésük egész hevével ragaszkodnak azon gondolathoz, hogy céljukat itt Szegeden elérik, vagy legalább a megvalósuláshoz közelebb juttassák. Kétségtelen, hogy ebből a szempontból az orvosegyetem mielőbb való megnyitása Szegeden csakugyan szükséges lenne.

Nézzük azonban, hogy az orvostanhallgatók ezen legközelebbi egyéni érdekeinek kielégítésével milyen szolgálatot tenne egy rögtönözve felállított orvosi fakultás. Azt hiszem, senkisémet akarja megcáfolni azon állításomat, hogy az orvosképzés minden országnak legelsőrangú egészségügyi, nemzetgazdasági és szociálpolitikai kérdése. Nemzetek kulturájának egyik legpregnánsabb fokmérője az ország közegészségügye. Jó közegészségügy azonban csak jól képzett orvosokkal teremthető. A jó orvosképzésnek pedig elengedhetetlen feltétele a kor színvonalán álló oktatás, amelyhez nemcsak jó tanerők, de megfelelő segédeszközök is kellenek. Akik a viszonyokat ismerik, nyugodt lelkiismerettel állíthatják, hogy Szegeden ezidőszert eredményes

tanításhoz szükséges segédeszközök nem állnak rendelkezésre. Határozottan állítható, hogy a legkiválóbb tanár minden fáradozásával sem volna képes a mai viszonyok között Szegeden színvonalon álló egyetemi oktatást folytatni. És így minden további magyarázat nélkül világos, hogy azok az orvostanhallgatók, akik az itt megnyitandó orvosi fakultást látogatnák, nem nyerhetnének olyan kiképzést, mely úgy saját, mint a köz érdekében okvetlenül megkívánandó. Gondoljuk csak meg, hogy mily rettenetesen hiányos kiképzés folyhatott a háború egész ideje alatt. Ha mi az orvosok kiképzésében már eddig is kényszerűségből előállott hiányosságot azzal akarnók tetézni, hogy egy primitív eszközökkel is alig rendelkező egyetemen adnának alkalmat a tanulmányok folytatására, illetve befejezésére, világos, hogy ezzel nagyon rossz szolgálatot tenének a jövő orvsgenerációnak és mérhetetlen károkat okoznánk az ország közegészségügyének. Szilárdul megvagyok róla győződve, hogy ez a kár mindenestre sokkal nagyobb lenne, mint az az előny, amely az egyetem rögtönzött megnyitásával az orvostanhallgatókra hármolnék.

Az egyetem szükségességének kérdését vizsgálva, mérlegelésünknek alapját csak az képezheti, hogy a tanulók várható számának megfelelő jó egyetemek álljanak rendelkezésre és erre nézve a múlt tapasztalatai alapján arra a következtetésre juthatunk, hogy az ország teljes integritását tartva szem előtt, a már meglevő négy egyetem a szükségletet előreláthatólag hosszabb időre is kielégíteni képes lesz. Ha azonban az a mindnyájunktól rettegett állapot következne be, hogy hazánk két egyetemet elveszítene, úgy a megmaradt másik két egyetem (Budapest és Debrecen) az ország megszükkített területéről jelentkező hallgatók befogadására is minden valószínűség szerint elégséges lenne. Távol áll tőlem a gondolat, hogy az egyetemek szaporításának a priori ellene beszéljek. Nagyon jól tudom, hogy az egyetemi tanítás decentralizációja, minél kevesebb hallgatókkal rendelkező, mentől több egyetem szervezése csak az orvosképzés óriási előnyét jelenti. Irigykedve gondolok Németországra, ahol közel 30 kitűnő egyetem működik és mindnyájunknak bizonyára büszkeségére és végtelen öröme szolgálna, ha hazánk csak megközelítőleg is hasonló helyzetbe jutna az egyetemi oktatás terén. Sajnos, az ország jelenlegi pénzügyi helyzete az egyetemeknek ily arányu fejlesztését, bármily üdvös és kívánatos lenne is az, a közeljövőben szinte megvalósíthatatlan ábrándnak tünteti fel. Egy-egy orvos-egyetem felállításának és fentartásának oly óriási összeget emészt fel, hogy az egyetemek szaporítása a legszükségesebb kereteken túl csak egy szép, jobb jövő feladata lehet.

Mert, amikor új egyetemek létesítésére gondolok, akkor az új egyetemetek nemcsak egy momentán szükségletből kifolyó, ötletszerűen létesített primitív rögtönzésnek, hanem egy, az egye-

tem fogalmát valóban kimerítő, a hallgatóságnak mindazt nyújtó intézménynek gondolom, amit csak a tudomány a tanulóval megismertethet; olyan intézménynek, amely az orvostanulónak nemcsak a legszükségesebbet, a mindennapi életben való boldoguláshoz nélkülözhetetlent adja és amely egyszersmind megismerteti őt a tudomány továbbfejlesztésére szolgáló eszközökkel és módszerekkel. Olyan egyetemre gondolok, amely nemcsak mindennapi gyakorló orvost, hanem az orvosi tudomány továbbfejlesztésére, önálló kutatásokra alkalmas szakembereket nevel.

És ezzel eljutottam a második kérdéshez, hogy t. i. lehetséges-e Szegeden a közeljövőben ily orvosegyetem megnyitása?

A mondottak után a felelet nem nehéz. Mint-hogy kétségtelen, hogy Szegeden ezidőszert az elméleti tanszékek fölállítására szükséges mindenemű segédeszköz hiányzik, a klinikai tárgyak oktatása is csak oly kórházakban volna keresztül vihető, amelyek csak közepes nivóju egyetemi előadások megtartására szükséges eszközökkel is alig rendelkeznek. Azt kell mondanom, hogy megfelelő orvosi egyetemet rövid időn belül itt nem lehet felállítani. Ezek a kórházak a mai állapotukban igenis alkalmasak lehetnek arra, hogy bennök kisebbszámu orvosok részére vagy akár orvostanhallgatóknak is időszakos kurzusokat tartanak. Ilyen kurzusok a háború előtt az állami szemkórházban éveken át folytak s jelenleg is tartok betegbemutatásokkal kapcsolatos magyarázatokat hallgatók részére, akik felkérték, hogy támogatassam őket szemészeti tanulmányaik folytatásában. Egy percre sem kételkedem, hogy amiként én a legkészségesebben állok szolgálatára a törekvő ifjúságnak, úgy azon kartársaim is, akik valamely kórházi osztályt vezetnek, hasonló odaadással karolják fel érdekeiket. Az ilyen demonstrációs kurzusokat minden kórházban meg lehet tartani, mert semmi különösebb előkészületet vagy felszerelést nem kívánnak, hasznuk az, hogy általuk a betegségek felismerésében és gyógykezelésében a közvetlen szemlélet alapján a hallgató elég jelentékeny jártasságra tehet szert; előfeltétele az ilyfajta oktatás sikerének viszont az, hogy megfelelő beteganyag álljon rendelkezésre s hogy lehetőleg kevésszámu hallgató legyen jelen, mert hiszen kórházaink nincsenek is akként építve, hogy nagyobbszámu hallgatóság befogadására alkalmas helyiséggel rendelkezzenek. Akik pedig a hallgatók közül hátrább állva nem láthatja, tapasztalhatja stb. közvetlenül a beteget, az az egész előadástól csak annyit profitált, mintha a megfelelő fejezetet otthon könyvből olvasta volna el. Ahhoz, hogy nagyobbszámu hallgatóság egyszerre láthassa az előadót és a beteget s így a betegre létesített vizsgálatokat és műtéteket külön e célra létesített tanterem szükséges, amely nélkül a tanítás igényei csak a beteg kárára végzett ismételt vizsgálatokkal elégíthetők ki, műtétek pedig egyáltalán nem mutathatók be az óhajtott sikerrel.

A modern orvosképzéshez elengedhetetlenül szükséges laboratóriumi munkákra, különböző gyakorlatok végzésére kórházaink nem adhatnak módot és alkalmat, mert e részben felszerelésük

Óráját és ékszereit szakszerűen javítja a jóhírnevű

Elsőrendű nagy javítóműhely! = Iritz József műorás és ékszerész, Dugonics-tér 11.

(A Brauswetter-cégnek volt 10 évig elsőrendű szakmunkása.)

Ajánlja pontosan beszabályozott órát és modern ékszerraktárát.

287

Törött aranyat a legmagasabb árban vesz.